

Baster, “persona que té per ofici fer, adobar o vendre bastos i tots altres arreus per a les haveries” (*DIEC*), és un der. de *bast* ‘albarda curta’ (s. XIII), d’origen incert, potser preromà (cf. oc. *bastièr*, it. *bastaiò*); tot i que no es documenta en els diccionaris històrics, tenim constància del seu ús almenys des del s. XIV, que continua en Torra (1640). El llat. CLITELLARIUS, der. de CLITELLAE ‘albardes’, no ha deixat resultats.

A més de *baster* (var. aragonesitzant *bastero* 156, 158), també és freqüent l’ús de *albarder*, *guarnicioner*, *corretger*, *selleter* i *borraller*. *Albarder* és un der. de *albarda* (s. XIII) i es documenta en diccionaris val. (O. Pou, 1575 “albarder y baster”; *Tarraça* 1636; Sanelo, 1802; Escrig, 1851); prové de l’andalús ALBÁRDAṢA < cl. ALBARDASAH (Corriente) i presenta les var. *albardero* 87, 94, 100, amb suf. cast. *-ero*; *asbarder* 146-148, amb substitució de l’article àr. *al-* per *es-/as-*; *barder* 182, amb supressió de l’esmentat article, per deglutinació; *aubardoner* 141 (< *albardoner*), der. de *aubardó* ‘albarda petita’, dim. format amb el suf. *-ó* (< *-ONE*) i amb vocalització de la *l* velar.

Guarnicioner (*gurnicioner* 15, 19, 27, 62, 71, 72, 97, amb pas de *guar-* > *gur-*) és un der. de *guarnició* (s. XV), format sobre *guarnir* (< germ. WARNJAN ‘proveir, armar’); *guardicioner* 118, 125, 131, homonimitzat amb *guardar*, compartit amb l’arag. (cf. *ALEANR*, IX, mapa 1233) (veg. també *guardicionero* del murcianomanxec, *ALeCMan*, mapa 708); *gornicioner* 91, 96, der. de *gornició*, doc. des del s. XVI; *guarnitxoner* 115, var. estranya, que no sabem explicar; *guarnicionero* 185, *guarni[θ]ionero* 100, *guarni[θ]ioner* 108, 139, pel fonema interdental i el suf., denoten extensió oriental de l’arag. Les *guarnicions* eren el “conjunt de corretges, bast o sella i altres arreus que es posen a un cavall, mul, etc. per a ésser cavalcats o per al transport” (*DCVB*).

Corretger (s. XV) és un der. de *corretja* ‘llenca llarguera de cuir’ (< CORRĠĠA) que de “fabricant o venedor de corretges” va passar a “qui té per ofici fer brides, cabeçons i altres guarniments a base de cuir i sola” (*DCVB*); var.: *correger*, amb fricativa, *corretxer*, amb ensordiment de [dʒ]. A la Marina Alta *corretger* va substituir *albarder* (*Marina Alta* 1992: 57).

Selleter és un der. de *sella* (< SĒLLA) amb addició del suf. *-er* i l’infix *-et-* (< *-eter*, com *ferreter*, *llibreter*); doc. de Figuera, 1840, que defineix *sĕlla* així: “Assiento acomodâd á la esquena de bístia, etc. [...]”. De *sella* s’ha format directament *seller* (doc. s. XIV, ap. *Aguiló*) i d’aquí probablement *siller*, per assimilació de *e* a *i*, mentre que

siller de la resta de poblacions pot ser una catalanització de *sillero* 133, 135, 140, 143 (< cast., on *silla* és “assiento que se pone sobre el caballo, para ir, y afirmarse el ginete”, *Autoridades*).

Borraller és un manlleu a l’oc. *borralièr* (fr. *bourrelier*), on és der. de *borrèl*, que alhora ho és de *borra* ‘tela gruixuda de pèls llargs’ (< baix llatí BŪRRA); en cat., el mot ha sofert palatalització del grup [lj] > [ʎ].

Atabaler 188 sembla una alteració del cast. de Múrcia i la Manxa *talabartero*, der. de *talabarte* ‘cintura de cuir’ (< oc. ant. *talabart*).

Queden un seguit de mots, més aviat puntuals, de caràcter genèric que pot comprendre la fabricació o adob d’arreus entorn de l’ofici de *baster*: *arader* 71, 72, der. de *arada* (< ARATRUM), ‘fuster que es dedica a fer arades, carros i altres arreus de llenya propis de l’apicultura’ (dit també *fuster groller* o *grosser*); *sarier* 164 (var. *sariero* 177), der. de *sària*, var. de *sàrria* (cf. *ALDC*, IV, mapa 481), amb *r* bategant; *pareller* 179, der. de *parell* (< *PARĬCULUM, der. de PAR, PARIS), pròpiament ‘que fa arreus per a un parell d’animals de tir’ (cf. *aparellades* “guarniments de luxe per a cabriols” [*Marina Alta* 1992: 57 i 59]); *sabater* 7, der. de *sabata*, d’origen incert, per treballar objectes de cuir, com els guarniments d’una bèstia de càrrega; *matalassero* 118, der. de *matalàs* (< àr. andalusí ALMAṬRĀḤ ‘coixí gran’).

Des d’una perspectiva formal, ressalta l’aplicació del suf. *-er*, habitual en un nom d’ofici, amb la var. castellanitzant *-ero*, especialment en val. (*bastero*, *guarnicionero*, *albardero*, etc.); des d’una perspectiva semàntica, cal remarcar la referència a un contingut relatiu a un arreu concret (*baster*, *albarder*, *seller*, *selleter*), a voltes a un element que inicialment se n’allunya (*corretger* ‘fabricant de cenyidors, faixes’ [s. XVII], ‘boter’ [s. XIX]); a la concreció d’un genèric (*guarnicioner*) o a l’extensió d’activitats no estrictament relacionades amb el *baster* (*arader*, *sabater*, *pareller*).

Des d’un angle geogràfic, *baster* s’estén pel Principat, completat amb *guarnicioner* a la part or. i amb *seller* a l’interior, exportat al men. i alg., potser amb la var. *selleter* en mall. i eiv.; en val. *albarder* alterna amb *corretger*, que podria ser una adaptació del cast. de Múrcia i la Manxa *correacherol/correonero* (cf. *ALeCMan*, mapa 708); són de procedència externa *borraller*, del ross., tribut a l’oc., i *siller*, del tort., que, si no és var. de *seller*, hauria baixat des de l’arag. per la via de l’Ebre.

Són mots normatius *baster*, *albarder*, *seller*, des del *DOrt*, 1917; *selleter*, des del *DGJ*, 1932.